ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 23.

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, *19-го Марта.* — 1848 — *Wilno.* PIĄTEK, *19-go Marca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12-го Марта.

Высочайшими Грамотами, 11-го Февраля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Станислава 1-й степени, Генералъ-Маіоры: Начальникъ Штаба войскъ на Кавказской Линіи и въ Черноморіи, *Филипсонъ*, и Начальникъ Праваго Фланга Кавказской Линіи и Командиръ 2-й Бригады 19-й Пѣхотной Дивизіи, *Ковалевскій 1-й.*

— Высочайшими Грамотами, 13 Февраля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Владиміра 2-й степени, Тайные Совѣтники. Директоръ Государственнаго Контроля, *Апрѣлевъ*, и Генералъ-Контролеръ Департамента Военныхъ Отчетовъ, *Христіани.* (*С. В.*)

—

Въ Высочайшемъ Указѣ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данномъ на имя Начальника Главнаго Морскаго Штаба Его Императорскаго Величества, 29-го Февраля, изображено:

„Признавъ нужнымъ призвать на службу безсрочно-отпускныхъ нижнихъ чиновъ Морскаго Вѣдомства, исключая находящихся въ Губерніяхъ: Пензенской, Симбирской, Вятской, Минской, Гродненской, Виленской, Ковенской и Курляндской, въ военныхъ Портахъ: Николаевскомъ, Севастопольскомъ, Дунайскихъ и Астраханскомъ, и въ губерніяхъ, къ симъ портамъ приписанныхъ, повелѣваемъ:

1) Сборъ сихъ нижнихъ чиновъ начать тотчасъ по полученіи въ уѣздахъ сего Нашего Указа, и окончить къ 1-му Апрѣля сего года.

2) Отправленіе ихъ въ военные Порты, къ коимъ они приписаны, произвести на точномъ основаніи правилъ, изъясненныхъ въ утвержденномъ Нами въ 22-й день Іюля 1836 года, положеніи объ увольненіи нижнихъ чиновъ Морскаго Вѣдомства въ безсрочный отпускъ, и

3) О распредѣленіи призываемыхъ нынѣ на службу безсрочно-отпускныхъ нижнихъ чиновъ, дано будетъ особое отъ Насъ вамъ повелѣніе.“ (*С. В.*)

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 12-go Marca.

Przez Najwyższe Dyplomata, 11-go Lutego, Najłaskawiéj mianowani zostali Kawalerami Orderu Św. Stanisława 1-éj klassy, Jenerał-Majorowie: Naczelnik Sztabu wojsk na Linii Kaukazkiéj i nad Morzem Czarném, *Filipson*, i Naczelnik Prawego Skrzydła Linii Kaukazkiéj a razem Dowódzca 2-éj Brygady 19-éj Dywizyi Piechoty, *Kowalewski* 1.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 13-go Lutego, Najłaskawiéj mianowani zostali Kawalerami Orderu Św. Włodzimierza 2-éj klassy, Radzcy Tajni: Dyrektor Kontrolli Państwa, *Aprjelew*, i Jeneralny Kontroler Departamentu Sprawozdań Wojskowych, *Christiani.* (*S. W.*)

—

„W Najwyższym Ukazie, z własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, wydanym d. 29 Lutego, do Naczelnika Głównego Sztabu Morskiego, wyrażono:

Uznawszy potrzebę wezwania do służby żołnierzy i podoficerów Wydziału Morskiego, zostających na nieograniczonym urlopie, wyjąwszy tych, co się znajdują w Guberniach: Penzeńskiéj, Symbirskiéj, Wiatskiéj, Mińskiéj, Grodzieńskiéj, Wileńskiéj, Kowieńskiéj i Kurlandzkiéj, także w Portach wojennych: Nikołajewskim, Sewastopolskim, Dunajskim i Astrachańskim, tudzież w Guberniach do tych portów przypisanych, Rozkazujemy:

1) Zbiór takowych żołnierzy i podoficerów rozpocząć natychmiast po otrzymaniu w Powiatach tego Naszego Ukazu, a skończyć nieodmiennie do 1 Kwietnia ter. roku.

2) Wysłanie ich do Portów wojennych, do których są przypisani, odbyć podług prawideł, zawartych w utwierdzonéj przez Nas dnia 22 Lipca 1836 roku Ustawie, o uwalnianiu żołnierzy i podoficerów Morskich na urlop nieograniczony.

3) Względem rozdzielenia powołujących się obecnie do służby żołnierzy i podoficerów, dany wam będzie przez Nas osobny rozkaz.“ (*S. W.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 16 *Марта.*

Въ *Сѣверной Пчелѣ* сообщаютъ:

Въ теченіе вчерашняго дня образовались въ улицахъ, прилегающихъ къ королевскому замку, значительныя толпы, соединившіяся въ полдень въ густую массу, покрывшую площадь передъ замкомъ. Не внимая совѣтамъ, толпа не расходилась, и должно было вечеромъ вывести кавалерію для очищенія площади. Вытѣсненная оттуда чернь старалась засѣсть въ прилегающихъ улицахъ, но ее разогнали силою оружія. При водвореніи порядка и тишины не обошлось безъ жертвъ, ранеными и, какъ говорятъ, также убитыми. Войска дѣйствовали спокойно и съ самоотверженіемъ; также многіе коммиссары городскихъ граждан старались о прекращеніи противозаконныхъ сборищъ. Въ 11 часовъ вечера повсюду господствовала тишина.

— Съ согласія высшаго начальства, магистратъ издалъ объявленіе, что для защиты имущества и безопасности жителей Берлина учреждаются въ каждой части города охранительныя коммиссіи, въ которыхъ будутъ засѣдать граждане, пользующіеся общею довѣренностью. Агенты этихъ коммиссій, которымъ будетъ поручено наблюденіе за спокойствіемъ, будутъ носить на лѣвой рукѣ повязку и имѣть бѣлую трость. Имъ предписывается оказывать безусловное повиновеніе, и противъ ослушниковъ опредѣлены строгія наказанія.

Австрія.

Вѣна, 15 *Марта.*

Въ *Сѣверной Пчелѣ* сообщаютъ:

Императоръ австрійскій написалъ главному канцлеру рескриптъ, въ которомъ извѣщаетъ, что повелѣлъ учредить національную гвардію для сохраненія законнаго порядка и тишины столицы и для защиты лицъ и имущества. Фельдмаршалъ-лейтенантъ графъ фонъ Гойосъ назначенъ начальникомъ національной гвардіи.

— Въ теченіе вчерашняго дня изданы объявленія, которыми предписываются различныя мѣры къ сохраненію тишины и порядка, нарушенныхъ въ послѣдніе дни народными сходбищами. Для отвращенія на будущее время сихъ противозаконныхъ явленій, фельдмаршалу-лейтенанту князю фонъ Виндишгрецу подчинены всѣ гражданскія и военныя власти, съ дарованіемъ на то всѣхъ необходимыхъ полномочій. Императоръ австрійскій предписалъ немедленное обнародованіе закона о тисненіи. Дальнѣйшимъ приказаніемъ рѣшено: во вниманіе къ нынѣшнимъ политическимъ отношеніямъ, созвать чины всѣхъ провинцій австрійской имперіи, для совѣщаній о законодательныхъ и административныхъ вопросахъ; отдаленнѣйшимъ срокомъ къ созванію сихъ чиновъ назначено 3-е Іюля.

Франція.

Парижъ, 11 *Марта.*

Въ засѣданіи 8 числа, временное правительство приняло для изготовляемаго декрета о созваніи національнаго собранія слѣдующія основныя правила: 1) національное собраніе издастъ конституцію; 2) основаніемъ выборамъ будетъ служить народонаселеніе; 3) представители народа будутъ въ числѣ 900 человѣкъ; 4) право подавать голосъ на выборахъ не соединено ни съ какимъ цензомъ; 5) всѣ Французы, имѣющіе 21 годъ отъ роду, будутъ избирателями, а имѣющіе 25 лѣтъ избираемыми; 6) балотировка должна быть тайная.

— Въ числѣ кандидатовъ національнаго собранія, показаны также Ламенне, Лакордеръ, Беранже и Монталамберъ.

— Временное правительство, по докладу коммиссіи для трудящихся, принимая во вниманіе, что слишкомъ продолжительная ручная работа не только разстроиваетъ здоровье рабочаго, но даже, препятствуя рабочему развивать его умственныя способности, вредитъ достоинству человѣка, опредѣляетъ уменьшить рабочій день однимъ часомъ. Въ слѣдствіе этого, рабочій день въ Парижѣ, состоявшій до-сихъ-поръ изъ одиннадцати часовъ, долженъ теперь состоять изъ десяти, а въ провинціяхъ, вмѣсто двѣнадцати, изъ одиннадцати часовъ.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 16 *marca.*

W *Pszczole Północnéj* czytamy:

W ciągu dnia wczorajszego zaczęły się tworzyć na ulicach przyległych Zamkowi Królewskiemu znaczne tłumy, i około południa zlały się w jedną ogromną massę, która pokryła plac przed Zamkiem. Nie zważając na rady, tłum się nie rozchodził, i potrzeba było wieczorem użyć jazdy dla oczyszczenia placu. Odparta ztamtąd tłuszcza usiłowała zatrzymać się w poblizkich ulicach, ale ją rozegnano mocą oręża. Przy zaprowadzeniu porządku i spokojności, nie obeszło się bez ofiar w ranionych, i jak mówią, w zabitych. Wojsko działało spokojnie i z poświęceniem; również wielu Kommissarzy obywateli miejskich starali się o położenie tamy nielegalnym zbiegowiskom. O godzinie 11-éj panowała wszędy zupełna spokojność.

— Za dozwoleniem wyższéj Zwierzchności, Magistrat wydał odezwę, że dla obrony własności i bezpieczeństwa mieszkańców Berlina, ustanawiają się w każdéj części miasta Kommissye zachowawcze, w których zasiadać będą obywatele, posiadający publiczną ufność. Członkowie tych Kommissyi, którym poruczone będzie czuwanie nad spokojnością, nosić będą na lewym ręku przewiązkę i białą laskę. Zaleca się, aby im okazywano bezwarunkową uległość, na nieposłusznych zaś postanowione są ostre kary.

Austrya.

Wiedeń, 15 *marca.*

W *Pszczole Północnéj* czytamy:

Cesarz Jego Mość Austryacki wydał reskrypt do Wielkiego Kanclerza, w którym obwieszcza, iż dla utrzymania porządku i spokojności w stolicy i dla zabezpieczenia osób i własności, rozkazał urządzić gwardyą narodową. Feldmarszałek-Porucznik Hrabia *Gojos*, mianowany jest dowódzcą gwardyi narodowéj.

— W ciągu dnia wczorajszego wydane zostały ogłoszenia, przez które zaprowadzają się rozliczne środki, w celu utrzymania spokojności i porządku, naruszonego w dniach ostatnich przez zbiegowiska ludu. Dla zapobieżenia nadal podobnym prawu przeciwnym zjawiskom, Feldmarszałek-Porucznik Xiążę Windischgrätz, postawiony został na czele wszystkich władz cywilnych i wojskowych, z potrzebném do tego pełnomocnictwem. Cesarz Jego Mość Austryacki rozkazał natychmiast ogłosić nowe prawo o druku. Dalszem rozporządzeniem postanowiono: z uwagi na obecne polityczne stosunki, mają być zwołane Stany wszystkich prowincyi Cesarstwa Austryackiego, dla naradzenia się względem kwestyi prawodawczych i administracyjnych. Najdalszym terminem ich zwołania ma być dzień 3 lipca.

Francya.

Paryż, 11 *marca.*

Na posiedzeniu d. 8, Rząd tymczasowy przyjął za zasady ogólne do dekretu, jaki ma być wydany o zwołaniu Zgromadzenia Narodowego: 1) Że Zgromadzenie Narodowe ma postanowić konstytucyą; 2) Że wybory będą miały za zasadę liczbę ludności; 3) Że reprezentanci ludu będą w liczbie 900; 4) Że prawo głosu będzie powszechne, bez żadnego określenia ilości *czynszu wyborowego*, czyli opłaty podatku; 5) Że wszyscy Francuzi mający nie mniéj nad 21 lat są wyborcami, a niemniéj nad 25 lat, wybieralnymi; 6) Że głosowanie będzie tajemne.

— Pomiędzy kandydatami Zgromadzenia Narodowego, wymienieni są także Xięża: Lamennais i Lacordaire, oraz PP. Beranger (poeta) i Montalembert.

— Rząd tymczasowy, na przedstawienie Kommissyi do uorganizowania pracy, znajdując, że praca ręczna zbyt przedłużona nie tylko szkodzi zdrowiu robotnika, ale nadto, przeszkadzając mu do umysłowego kształcenia się, poniża godność człowieka, postanowił, iż dotychczasowy dzień roboczy w Paryżu, zamiast 11 godzin ma liczyć 10, a po prowincyach, zamiast 12, 11 godzin.

— Въ судебной газетѣ сообщаютъ, что фабрика гобелиновъ запечатана.

— Открыли центральную контору національныхъ мастерскихъ, и слишкомъ 2,000 работниковъ изъ 8 части города нашли въ ней занятія. Инженеры предложили свои услуги по устройству мастерскихъ.

— Министръ публичныхъ работъ назначилъ 800,000 фр. на очищеніе русла рѣки Лоары.

— Постановленіемъ временнаго правительства, отмѣненъ сентябрскій законъ, съ оставленіемъ лишь узаконеній о книгопечатаніи.

— Парижскіе газеты значительно понизили свои цѣны, по поводу уничтоженія штемпельной платы, послѣдовавшаго по прошенію всѣхъ журналистовъ. Говорятъ, что около 200 новыхъ періодическихъ изданій появилось въ слѣдствіе сего облегченія.

— Здѣсь будетъ выходить новый журналъ подъ названіемъ *Новая Эра*, издаваемый знаменитѣйшими парижскими проповѣдниками: Лакордеромъ, Моретомъ, Озанономъ, Деку и др.

— Г. Паніеръ, рабочій, состоитъ генеральнымъ-секретаремъ временнаго правительства. Г. Эмиль Жирарденъ, извѣстный Редакторъ газеты *la Presse*, состоитъ кабинетнымъ секретаремъ министра иностранныхъ дѣлъ, Г. Ламартина.

— Г. Тьеръ удалился, или лучше удаленъ отъ всѣхъ публичныхъ дѣлъ; англійскій посланникъ недавно хотѣлъ переговорить съ нимъ; но онъ объявилъ, что онъ не хочетъ вмѣшиваться въ политику и не вмѣшивается.

— Слѣдующая нота сообщена всѣмъ газетамъ для обнародованія: „Посланникъ Бельгійскаго Короля, князь Линь, въ первый разъ сегодня поутру былъ съ оффиціальнымъ посѣщеніемъ у Г. Ламартина, и вручилъ ему депешу своего правительства, уполномочивающую его объявить, что Его Королевское Величество желаетъ поддерживать самыя дружественныя сношенія съ французскимъ правительствомъ.

— Въ *Moniteur* пишутъ, что датскій посланникъ посѣтилъ Г. Ламартина, и увѣрилъ его въ дружественныхъ чувствованіяхъ своего правительства. Такое же изъявленіе чувствъ получилъ Г. Ламартинъ отъ посланника Сардинскаго. Австрійскій посланникъ имѣлъ, на дняхъ, какъ говорятъ, продолжительное совѣщаніе съ Г. де Ламартиномъ, и потомъ отзывался, съ большимъ удовольствіемъ, о миролюбивыхъ намѣреніяхъ французскаго министра. Ламартинъ убѣжденъ, кажется, что всеобщій миръ не будетъ нарушенъ.

— Въ тотъ же Монитерѣ извѣщаютъ, что англійскій посланникъ доставилъ, 10 числа, Г. де Ламартину двѣ депеши лорда Пальмерстона. Въ одной изъ нихъ пишутъ о Королѣ Лудовикѣ-Филиппѣ, его семействѣ и его министрахъ, спасшихся въ Англію, и отклоняютъ мысль будто бы гостепріимство, оказываемое отвергнутой королевской фамиліи, заключаетъ въ себѣ политическій характеръ, могущій встревожить Францію касательно сношеній между обоими народами. Лорду Норменби поручено убѣдить временное правительство, что вниманіе, посвящаемое несчастію, есть только знакъ гостепріимства.

— Король Прусскій повелѣлъ барону Арниму ѣхать въ Берлинъ. Графъ Гацфельдъ остался на время въ Парижѣ, въ качествѣ прусскаго повѣреннаго въ дѣлахъ.

— Извѣстіе о прибытіи подъ Тулонъ герцоговъ Жуэнвильскаго и Омальскаго, неосновательно. По словамъ газеты *Toulonnais* отъ 7 Марта, оба принца велѣли въ Алжиріи обнародовать республику, за тѣмъ положили ожидать пріѣзда генерала Кавеньяка, назначеннаго алжирскимъ генералъ-губернаторомъ, послѣ чего намѣрены были оставить Африку.

— Въ Монитерѣ напечатано телеграфическое извѣстіе, что принцы Жуэнвильскій и Омальскій, 3 с. м. отправились изъ Алжира въ Гибралтаръ. Въ *Presse* полагаютъ, что принцы отправятся въ Бразилію.

— На дняхъ имѣетъ быть обнародованъ декретъ временнаго правительства, по силѣ коего Алжиръ будетъ присоединенъ къ Франціи и раздѣленъ на департаменты.

— При временномъ морскомъ министерствѣ учреждена коммиссія, на которую возложено порученіе, какъ можно скорѣе изготовить актъ о немедленной эманципаціи Негровъ во всѣхъ колоніяхъ республики.

— Въ *National* сообщаютъ, что въ Гаврѣ и другихъ портовыхъ городахъ, значительное число англійскихъ рабочихъ обратилось къ своимъ консуламъ, съ просьбою о доставленіи имъ средствъ возвратиться въ Ан-

— Gazeta sądowa donosi, że rękodzielnie gobelinów zostały zapieczętowane

— Otworzone zostało biuro centralne warsztatów narodowych, i przeszło 2,000 robotników z 8-go cyrkułu zajętych zostało robotami. Inżynierowie ofiarowali rządowi swe usługi w urządzeniu warsztatów.

— Minister robót publicznych przeznaczył 800,000 fr. na ulepszenie koryta rzeki Loary.

— Dekretem Rządu tymczasowego, prawa wrześniowe, ograniczające wolność druku, zostały zniesione, z zachowaniem praw i dekretów o prassie poprzednio istniejących

— Gazety Paryzkie zniżyły znacznie swe ceny, a to z powodu ostatecznego zniesienia opłaty od stempla, które na prośbę wszystkich dziennikarzy, przez Rząd tymczasowy postanowione zostało. Mówią, że około 200 nowych pism peryodycznych zjawiło się już w skutek tego ulżenia.

— Pod tytułem *Nowa Era*, wychodzić tutaj ma nowy dziennik, wydawany przez najznakomitszych kaznodziei Paryża, jako to: Ojca Lacordaire, XX. Moret, Ozanon, Decoux i t. d.

— P. Pagnerre, xięgarz, mianowany został Sekretarzem Jeneralnym Rządu tymczasowego. P. Emile de Girardin, znany Redaktor gazety *la Presse*, jest Sekretarzem przybocznym Ministra spraw zagranicznych, P. de Lamartine.

— P. Thiers usunął się, a raczéj usunięty został całkiem od spraw publicznych. Poseł angielski pragnął niedawno mieć z nim konferencyą, ale P. Thiers na to nie przystał, oświadczając, że się bynajmniéj do polityki mięszać nie chce i nie mięsza.

— Nota następna udzielona została wszystkim gazetom dla jéj ogłoszenia: „Xiążę de Ligne, Poseł Króla Jego Mości Belgów, po raz piérwszy dziś rano miał urzędową konferencyą z P. de Lamartine, i udzielił mu depeszę swego rządu, upoważniającą Posła do oświadczenia, że rząd Króla Jego Mości pragnie utrzymywać stosunki z rządem francuzkim na stopie największéj przyjaźni.“

— *Moniteur* donosi, że Poseł Duński odwiedził P. Lamartine i zapewnił go o przyjacielskich uczuciach swego rządu. Podobneż oświadczenie otrzymał P. Lamartine od Posła Sardyńskiego. Poseł Austryacki miał także w tych dniach długą naradę z P. Lamartine, po któréj odezwał się głośno, z wielkiem zadowoleniem o spokojnych zamiarach Ministerstwa Francuzkiego. P. Lamartine zdaje się być przekonanym, że pokój świata zakłócony nie będzie.

— W tymże *Monitorze* donoszą, że Poseł Angielski wręczył, d. 10 marca, P. Lamartine, dwie depesze Lorda Palmerstona. Jedna z nich mówi o Królu Ludwiku Filipie, o jego rodzinie i byłych Ministrach, którzy się schronili do Anglii, i usuwa stanowczo wszelkie podejrzenie, jakoby gościnność, wyświadczona upadłéj Krolewskiéj rodzinie, miała jakibądźkolwiek polityczny charakter, mogący niepokoić Francyą względem stosunków między obudwóma narodami. Lordowi Normanby poruczono zapewnić Rząd tymczasowy, że względy okazane nieszczęściu są tylko oznaką gościnności.

— Król Jego Mość Prusski odwołał z Paryża swego Posła, Barona Arnim; Hrabia Hatzfeld pozostaje jako sprawujący interessa.

— Wiadomość o przybyciu Xiążąt Joinville i Aumale pod Tulon, była bezzasadną. Według dz. *Toulonnais* z d. 7 marca, obadwaj Xiążęta mieli kazać ogłosić w Algieryi Rzeczpospolitą i następnie czekać na przybycie Jenerała Cavaignac, który jak wiadomo, jest mianowany Jeneralnym Gubernatorem Algieryi; poczém obaj razem opuścić mieli Afrykę.

— Podług ogłoszonéj dziś depeszy telegraficznéj, Xiążęta Joinville i Aumale udali się 3-go b. m. z Algieru do Gibraltaru. *Presse* mniema, że pomienieni Xiążęta udadzą się do Brezylii.

— W tych dniach ma być ogłoszony dekret Rządu tymczasowego, przez który Algier będzie wcielony do Francyi i podzielony na departamenta.

— Przy ministerstwie Marynarki i Osad mianowana jest Kommissya, do wygotowania co najrychléj aktu o niezwłocznem wyzwoleniu Murzynów po wszystkich koloniach francuzkich.

— *National* donosi, że w Hâvre i innych portach wielka liczba robotników angielskich stawiła się u swych Konsulów prosząc o danie im środków wrócenia do Anglii. Jeżeli tym sposobem Francya pozbędzie się Belgów, Niemców, Szwaj-

глію. Если такимъ образомъ Франція избавится отъ Бельгійцевъ, Нѣмцевъ, Швейцарцевъ и Сардинцевъ, кои во многихъ городахъ отягощаютъ рабочее народонаселеніе, то это будетъ большимъ облегченіемъ въ настоящемъ положеніи.

— Съ первыхъ дней безпорядковъ нѣсколько десятковъ рабочихъ людей, большею частію изъ бродягъ, заперлись было въ Тюильрійскомъ замкѣ подъ предлогомъ охраненія его, и не оставляли замка не смотря на требованія и угрозы временной власти. Наконецъ 7 числа с. м. кончили съ ними дѣло посредствомъ капитуляціи. Согласно условіямъ они прибыли въ ратушу, гдѣ положили оружіе и получили денежное вознагражденіе *за потерянное время*. Однимъ изъ условій было то, чтобы при оставленіи замка не были они обыскиваемы. Тюильрійскій садъ открытъ уже для публики, но во дворецъ никого не пускаютъ.

— Въ *Presse* пишутъ, что вчера рабочіе, поймавъ вора при совершеніи кражи, на улицѣ Побѣды, убили его на мѣстѣ.

— Назначили коммиссію для разсмотрѣнія претензій жителей столицы по поводу убытковъ, причиненныхъ во время возмущенія.

— Сѣверная желѣзная дорога снова совершенно устроена и приведена въ дѣйствіе; на всякой станціи находится вооруженная сила для безопасности. Причиненные на желѣзныхъ дорогахъ съ 21-го по 27-е Февраля убытки простираются до 10,000.000 фр.

— Постановленіемъ временнаго правительства, уничтоженъ личный арестъ за долги.

— Въ письмахъ изъ Бреста сообщаютъ о задержаніи Бу-Мазы, 1 го Марта, въ одной изъ тамошнихъ гостинницъ. На вопросъ о причинѣ тайнаго оставленія Парижа, онъ отвѣчалъ, что испугавшись стрѣльбы и узнавъ объ отреченіи Короля Филиппа, въ предположеніи, что черезъ это лишился пансіона, рѣшился бѣжать въ Англію, и съ этою цѣлію отправился въ публичномъ экипажѣ въ Брестъ.—Бу-Маза имѣетъ около 25 лѣтъ отъ роду, ростъ средній, глаза большіе, лице смуглое, усы черные, и довольно хорошо объясняется по французски. Онъ переданъ на время подъ надзоръ полиціи.

13 *Марта.*

Въ Монитерѣ напечатанъ отчетъ о положеніи государственныхъ финансовъ. Изъ онаго видно, что народный долгъ составлявшій по 1-е Января 1841 года, 4,267,315,402 фр, 1-го Января текущаго года простирался до 5,179,644,730 фр; слѣдственно въ продолженіе семилѣтняго существованія послѣдняго министерства, долгъ сей увеличился на 912,329,328 фр. Съ 1840 по 1847 годъ расходы увеличились противъ доходовъ на 604,525,000 фр. Министръ финансовъ сообщивъ предварительно ближайшія подробности о предполагаемомъ уменьшеніи публичныхъ должностей, о продажѣ алмазовъ короны, лѣсовъ и бывшихъ удѣльныхъ имуществъ, о выпущеніи въ обращеніе рентовъ произведеннаго займа, заключаетъ отчетъ свой слѣдующими словами: По сличеніи всѣхъ доходовъ и расходовъ я убѣжденъ, что положеніе республики нисколько не можетъ возбуждать опасенія. Нашъ національный долгъ, послѣ учета рентовъ, предназначенныхъ для сберегательныхъ кассъ, простирается, правда. до 5,000,000,000 фр.; но если мы взглянемъ на Англію, то успокоиваемся въ опасеніи; англійскій государственный долгъ состоитъ изъ 20,000,000,000, и онъ обезпеченъ лишь тѣснымъ соединеніемъ торговаго и промышленнаго міра; тогда какъ напротивъ нашъ долгъ обезпеченъ недвижимыми имуществами во Франціи. Еще нѣсколько лѣтъ терпѣнія, и республика нашa, послѣ утвержденія ея учрежденій, представитъ самый надежнѣйшій залогъ, какой только можетъ дать государство.

— Въ Монитерѣ обнародованы три постановленія временнаго правительства; одно касается учрежденія во всѣхъ фабричныхъ и торговыхъ городахъ, вексельныхъ конторъ, цѣль которыхъ состоитъ въ распространеніи кредита на всѣ вѣтви внутренняго производства; количество капиталовъ въ этихъ конторахъ будетъ опредѣляемо по мѣрѣ мѣстной потребности. Вторымъ постановленіемъ учреждается въ Парижѣ вексельный банкъ, съ капиталомъ въ 20 милліоновъ фр. Третье наконецъ увеличиваетъ проценты на пяти процентныя суммы, вносимыя въ сберегательныя кассы.

— Г. Ротшильдъ доставилъ третьяго дня въ казначейство пятый взносъ займа 1847 года, въ количествѣ 10 милліоновъ фр.

carów i Sardyńczyków, którzy po wielu miejscach przeciążają ludność roboczą, będzie to wielkiem ulżeniem w obecném położeniu.

— Od piérwszych dni powstania kilkudziesięciu ludzi z klassy roboczéj, po większéj części włóczęgów, zamknęli się byli w zamku Tuilleries pod pozorem strzeżenia go, i nie ustępowali pomimo nalegań i groźb tymczasowéj władzy. Nakoniec 7 b. m. skończono z nimi przez kapitulacyą. Stosownie do jéj warunków przybyli na Ratusz, gdzie złożyli broń i odebrali umówioną nagrodę pieniężną, tytułem wynagrodzenia *za czas stracony*. Jednym z warunków było, ażeby opuszczając zamek nie byli rewidowani. Ogród Tuilleryjski otwarty został dla publiczności, ale do pałacu nie puszczają nikogo.

— *Presse* donosi, że w dniu wczorajszym robotnicy, złapawszy złodzieja na uczynku, przy ulicy Victoire, sami zamordowali go na miejscu.

— Mianowano Kommissyą do rozbioru pretensyi obywateli stolicy z powodu szkód, jakie ponieśli w dniach walki.

— Regularny bieg na północnéj kolei żelaznéj znowu urządzony został, i na każdéj stacyi przez siłę zbrojną jest zabezpieczony. Od 21-go do 27-go lutego, szkody zrządzone w drogach żelaznych wynoszą 10,000,000 fr.

— Dekretem Rządu tymczasowego, areszt osobisty za długi, został zniesiony.

— Listy z Brest, donoszą o przytrzymaniu Bu-Mazy, w d. 1 marca, w jednéj z tameczych oberży. Zapytany o powody tajnego opuszczenia Paryża, odpowiedział, że przestraszony strzelaniem i dowiedziawszy się o abdykacyi Króla Filipa, przez co pozbawiony zostanie pensyi, pobieranéj z listy cywilnéj, postanowił uciec do Anglii, i w tym celu udał się pojazdem publicznym do Brest. Bu-Maza ma około lat 25, wzrost średni, oczy duże, cerę śniadą, wąsy czarne, mówi dość dobrze po francuzku. Oddany został tymczasowo pod dozór policyi.

Dnia 13 *marca.*

Monitor ogłosił sprawozdanie Ministra skarbu, względem położenia finansowego kraju; z tego wykazuje się, że dług narodowy, który 1 stycznia 1841 r. wynosił 4,267 315,402 fr., w roku obecnym, w tymże samym dniu, składał się już z 5,179,644 730 fr; zatém ostatni gabinet podniósł go przez siedm lat swego zarządu o 912,329,328 fr. Od 1840 do 1847 wydatki przeniosły dochód o 604,525 000 fr. Minister skarbu dawszy poprzednio bliższe szczegóły o zamierzonem zmniejszeniu liczby urzędów publicznych, o sprzedaży dyamentów korony, lasów i dóbr byłéj listy cywilnéj, o puszczeniu w obieg renty pożyczki nowo zaciągniętéj, tak kończy swe sprawozdanie: „Po porównaniu wszystkich wydatków i dochodów, jestem tego przekonania, że położenie Rzeczypospolitéj wcale nie może wzbudzać obawy. Nasz dług narodowy, po odciągnięciu rent dla kass oszczędności przeznaczonych, wynosi wprawdzie około 5,000,000,000 fr.; lecz jeśli spójrzymy na Anglię, duch nasz uspakaja się w trwodze. Anglii dług narodowy wynosi przeszło 20,000.000,000 fr., a pewność jego spoczywa tylko na ścisłem połączeniu przemysłowego i handlowego świata; kiedy przeciwnie nasz dług narodowy oparty jest na wszystkich nieruchomych majątkach Francyi. Jeszcze lat parę cierpliwości, a Rzeczpospolita, po utwierdzeniu swych instytucyi, przedstawi najlepszą pewność, wierzycielom swoim, jaką państwo dać może.“

— W dzisiejszym *Monitorze* ogłoszone są trzy postanowienia Rządu tymczasowego; jedno tyczy się urządzenia we wszystkich fabrycznych i handlowych miastach, kantorów wexlowych, których celem jest rozszerzanie kredytu na wszystkie gałęzie produkcyi krajowéj; wysokość kapitałów obrótowych w tych kantorach oznaczoną będzie w miarę potrzeb miejscowych. Drugiém postanowieniem urządzony zostaje w Paryżu bank wexlowy z kapitałem obrótowym 20 milionów. Trzecie nareszcie podwyższa stopę procentową od kapitałów składanych do kass oszczędności na 5%.

— P. Rotschild złożył onegdaj w skarbie 5-tą ratę pożyczki z roku 1847, w summie 10 milionów fr.

— Торговой домъ Гуэна получилъ отъ акціонеровъ 15 милліоновъ фр., и вѣрно начнетъ снова уплату.

— За нѣсколько предъ симъ дней французскій банкъ отправилъ слишкомъ 20 милліоновъ фр. въ свои департаментскія конторы.

— Во французской арміи вновь вводятъ званія дивизіоннаго и бригаднаго генераловъ. Военному министру генералъ-лейтенанту Сюберви дано званіе дивизіоннаго генерала.

— Генералы, командующіе военными округами, почти всѣ вновь назначены.

— Въ *la Presse* сообщаютъ, что всѣ генералы арміи и флота соединились съ временнымъ правительствомъ.

— Министръ просвѣщенія, Г. Карно, написалъ къ ректорамъ академій циркуляръ, въ которомъ извѣщаетъ, что отнынѣ будутъ учреждены политехническія школы для всѣхъ отраслей управленія. Начальное обученіе будетъ безмездное; среднее обученіе будетъ доступно для всѣхъ учениковъ, отличившихся въ начальныхъ школахъ, а высшее обученіе будетъ открыто только для выдержавшихъ экзаменъ. Сверхъ того, временный министръ просвѣщенія присоединилъ къ двумъ высшимъ учебнымъ коммиссіямъ, правовѣдѣнія и медицины, еще третью коммиссію для общаго ученаго и литературнаго обученія.

— Евгеній Сю также подалъ о себѣ вѣсть: онъ приглашаетъ къ учрежденію дѣтскихъ пріютовъ, яслей и богадѣлень, внѣ городовъ, для поселянъ и ихъ дѣтей.

— Эмиль де Жирарденъ приказалъ вырыть бренные останки Арманъ-Карреля, убитаго имъ на дуэли, за нѣсколько лѣтъ предъ симъ, и погребеннаго близъ Парижа. Онъ предложилъ перенести останки его въ Пантеонъ.

— 29 Февраля доставили временному правительству два тома рукописей, переплетенные въ красный сафьянъ и найденные въ Тюильри. Это *записки Лудовика-Филиппа Орлеанскаго*. Оба тома положены для храненія въ городскую библіотеку. Записки оканчиваются фразою, представляющею странное сближеніе давно минувшихъ и нынѣшнихъ обстоятельствъ; въ этой фразѣ Лудвикъ-Филиппъ выражаетъ душевное волненіе, какое онъ чувствовалъ тогда, когда коммиссары конвента провозгласили республику предъ лицемъ непріятельскихъ армій.

— Пишутъ изъ Тулона, отъ 25-го Февраля: „Мы опять послали римскому правительству значительный запасъ оружія. Паровой фрегатъ *l'Asmodée*, отправившійся къ берегамъ Италіи, взялъ съ собою 20,000 ружей, чтобъ доставить ихъ въ Чивита-Веккію. Такимъ образомъ, нашъ арсеналъ отправилъ въ Италію уже слишкомъ 40,000 ружей.“

Англія.

***Лондонъ**. 8 Марта.*

Вчерашнія пренія парламента не представляютъ ничего занимательнаго. Верхняя палата отсрочила свои засѣданія на неопредѣленное время, а въ нижней палатѣ разсматривали билль объ арендаторахъ.

— Третьяго дня вечеромъ и вчера поутру происходили въ Лондонѣ нѣкоторыя смятенія, произведенныя чернію, собравшеюся на трафальгарской площади. Полиція успѣла разсѣять эти скопища, и предприняты были всѣ мѣры для обезпеченія спокойствія. 6-го Марта такія же смятенія происходили въ Гласговѣ, но тамъ были бѣдственнѣе, потому что ограблены были лавки съ оружіемъ и другіе магазины, причемъ убиты двое полицейскихъ офицеровъ

— Король Лудвикъ Филиппъ живетъ въ Клермонтѣ, помѣстьи Короля Бельгійскаго, подъ именемъ гр. Нельи. При Е. В. находятся, кромѣ Королевы: герцогъ и герцогиня Немурскіе съ дѣтьми, герцогъ и герцогиня Монпансье, а равно генералы Дюма и Рюминьи. Герцогъ Саксенъ-Кобургскій отправился въ Германію. Третьяго дня посѣтилъ Королевскую фамилію принцъ Альбертъ, а вчера герцогиня Кентская. Вчера, французская королевская фамилія была у Королевы Викторіи, въ Букингамскомъ дворцѣ

— Въ *Morning-Post* напечатано, что одинъ Англичанинъ, пребывавшій въ Парижѣ и лично Королю знакомый, былъ у него на аудіенціи передъ своимъ отъѣздомъ въ Лондонъ, 21 Февраля. Лудвикъ-Филиппъ былъ въ весьма хорошемъ расположеніи духа и совѣтовалъ своему гостю остаться еще на нѣсколько дней въ

— Dom handlowy Gouin otrzymał zaliczenie od akcyonaryuszów w summie 15 milionów, i zapewne zacznie znowu być wypłacalnym.

— Przed kilku dniami bank francuzki wysłał przeszło 20 milionów franków do swych kantorów po departamentach.

— W wojsku francuzkiém przywrócone zostają stopnie Jenerała dywizyi i brygady. Ministrowi wojny, Jenerał-Porucznikowi Subervie, nadano tytuł Jenerała dywizyi.

— Jenerałowie dowodzący okręgami wojskowemi zostali prawie wszyscy nowo mianowani.

— *La Presse* donosi, że wszyscy Jenerałowie armii i marynarki połączyli się z Rządem tymczasowym.

— Minister oświecenia, Carnot, napisał do Rektorów Akademij okólnik, w którym donosi, że na przyszłość będą zaprowadzone szkoły politechniczne dla wszystkich gałęzi zarządu. Elementarna instrukcya będzie bezpłatna; średnia ma być dostępną dla wszystkich uczniów, którzy się odznaczyli w elementarnych szkołach; wyższa zaś tylko dla tych, którzy zdadzą examen. Nadto, tymczasowy Minister oświecenia dodał do dwóch wyższych naukowych Kommissyi: prawoznawstwa i medycyny, jeszcze trzecią Kommissyą „ogólnych nauk i literatury“.

— Eugeniusz Sue odezwał się także: to jest, ogłosił wezwanie do zakładania domów przytułku dla dzieci, jasełek i szpitali zewnątrz miast, dla wieśniaków i ich dzieci.

— P. Emil de Girardin kazał odgrzebać popioły *Armand-Carrel*, Redaktora dziennika *National*, zabitego przezeń w pojedynku, przed kilku laty, i pogrzebionego niedaleko Paryża. P. Girardin uczynił wniosek, aby je pochować w Panteonie.

— Dnia 29 lutego, złożone zostały Rządowi tymczasowemu dwa grube tomy rękopismu, oprawione w czerwony safian, a znalezione w Tuilleryach. Są to: „*Pamiętniki Ludwika Filipa d'Orleans*.“ Oba tomy oddane zostały do Biblioteki Miejskiéj. Ostatni napisany w nich peryod, dziwnym trafunkiem, przedstawia szczególniejsze zbliżenie ówczesnych i obecnych okoliczności: W periodzie tym, Ludwik Filip opisuje wrażenie, jakiego doznał w téj chwili, gdy Kommissarze Konwencyi, obwoływali Rzeczpospolitą w obec wojsk nieprzyjacielskich.

— Piszą z Tulonu z d. 25 lutego: „Posłaliśmy z naszego portu nowy znaczny transport broni dla Rządu Papiezkiego. Fregata parowa *l'Asmodée* odpłynęła ztąd do Civita-vechia ze 20,000 karabinów. Arsenał nasz wyprawił już do Włoch przeszło 40,000 karabinów i gotuje nowe transporta, mianowicie dla Toskanii.

Anglia.

Londyn, 8 marca.

Rozprawy parlamentu w dniu wczorajszym zbyt mało były ważne. Izba Wyższa odroczyła się na czas nieograniczony; Izba Niższa zajmowała się bilem o dzierżawcach.

— Onegdaj wieczorem i wczoraj rano zaszły w Londynie niejakie zaburzenia, sprawione przez najniższą klassę pospólstwa, która się zebrała na placu Trafalgarskim. Policya zdołała rozproszyć ten niesforny motłoch i przedsięwzięte zostały wszelkie środki dla ustalenia nadal spokojności. Dnia 6 marca, podobneż rozruchy miały miejsce w Glaskowie ale tém były gorsze, iż podczas nich zostały zrabowane sklepy broni oraz inne magazyny, i dwóch oficerów policyi zabito.

— Król Ludwik Filip, który pod imieniem Hrabiego Neuilly bawi w Claremont, posiadłości wiejskiéj Króla Belgijskiego, ma przy sobie, prócz Królowéj: Xięcia i Xiężnę Nemours, z dziećmi; Xięcia i Xiężnę Montpensier, tudzież Jenerałów: Dumas i Rumigny. Xięstwo Sasko-Koburgscy wyjechali do Niemiec. Onegdaj, odwiedził dostojną rodzinę Xiążę Albert, a wczoraj, Xiężna Kent. Wczoraj także Królewska rodzina francuzka odwiedziła Królowę Wiktoryą, w pałacu Buckingham.

— W *Morning-Post* piszą, iż pewien bawiący w Paryżu i osobiście Królowi znajomy Anglik, był właśnie z pożegnaniem u niego przed wyjazdem swym do Londynu, d. 21 lutego. Król Ludwik Filip był w nadzwyczaj dobrym humorze, i radził swemu gościowi pozostać jeszcze dni parę w Paryżu, aby widzieć ciekawy widok poruszenia ludu Pa-

Парижѣ, чтобы быть свидѣтелемъ любопытнаго движенія парижскаго народа, когда власть воспретитъ реформистскій банкетъ. Какъ Король такъ и другія лица вѣрно не предвидѣли въ ту минуту, чѣмъ кончится это движеніе.

— Въ *M. Chronicle* обнародовано, что свободный ввозъ всякаго рода хлѣба и муки, разрѣшенный опредѣленіемъ бывшаго парламента, а также временное пріостановленіе закона о мореходствѣ, съ 1 числа с. м. перестали имѣть обязательную силу, и слѣдовательно прежняя впускная пошлина и законъ о мореходствѣ начали снова дѣйствовать.

— Въ Сити поговариваютъ о выходѣ изъ состава кабинета лорда Росселя; утверждаютъ также, что сэръ Пиль и его партія намѣрены соединиться съ нынѣшнимъ кабинетомъ, чтобы образовать сильное правительство. Слухъ сей не считаютъ невѣроятнымъ.

— Секретарь англійскаго посольства въ Константинополѣ, лордъ Коулей, назначенъ уполномоченнымъ министромъ при Швейцарскомъ Союзѣ.

Германія.

Франкфуртъ на Майнѣ, 10 *Марта.*

По достовѣрнымъ извѣстіямъ, сеймъ, считая необходимымъ пересмотръ уложенія союза, занимался совѣщаніемъ о предложеніяхъ, которыя будутъ представлены съ этою цѣлью правительствамъ союза. Однако же, онъ убѣдился вскорѣ, что, дабы эти предложенія заслужили въ большей степени всеобщее одобреніе, ихъ должно обсуждать вмѣстѣ съ такими непринадлежащими къ сейму мужами, которые пользуются общимъ довѣріемъ. Сеймъ пригласилъ по этому всѣ правительства союза немедленно прислать сюда, для сей цѣли, депутатовъ, пользующихся общественнымъ довѣріемъ.

Герцогство Нассаурское, 6 *Марта.*

Вчера издано въ Висбаденѣ повелѣніе Е. В. герцога, въ которомъ онъ соглашается на требованія, изъявленныя Нассаусцами, и обѣщаетъ исполнить ихъ. Эти требованія суть: 1) общее народное вооруженіе; 2) свобода тисненія; 3) созваніе Германскаго парламента; 4) присяга военныхъ на уложеніе; 5) право собраній; 6) гласность судопроизводства и суды присяжныхъ; 7) объявленіе герцогскихъ имѣній государственнымъ достояніемъ; 8 созваніе второй палаты для составленія новаго избирательнаго закона, основаннаго на томъ, что право избранія не связано съ извѣстнымъ достояніемъ; 9) свобода Вѣроисповѣданій. Сегодня открыты были засѣданія чиновъ.

Брауншвейгъ, 14 *Марта.*

Герцогскимъ повелѣніемъ, отъ 13-го числа, обнародованы слѣдующія постановленія о тисненіи: 1) Ценсура отмѣняется. 2) Ни какая политическая газета не можетъ быть издаваема безъ позволенія; за содержаніе статей отвѣчаетъ редакторъ или типографщикъ, и одинъ изъ нихъ долженъ всегда подписывать свое имя; сочиненія, въ которыхъ не исполнены сіи правила, конфискуются. 3) Злоупотребленія тисненія судятся по существующимъ законамъ.

— Другимъ повелѣніемъ отъ того же числа, созываются чины къ 25-му Апрѣля. Имъ будутъ предложены слѣдующіе проекты законовъ: a) о вексельномъ порядкѣ и вексельныхъ дѣлахъ; b) о свободѣ тисненія; c) о гласности преній чиновъ; d) о гласности совѣщаній городскихъ представителей; e) о гласности словеснаго судопроизводства, съ судами присяжныхъ въ уголовныхъ дѣлахъ. Чинамъ будетъ представлено, сверхъ того, предположеніе о всеобщемъ вооруженіи страны.

Дрезденъ, 13 *Марта.*

Е. В. Король уволилъ большую часть своихъ министровъ. (*С. П.*)

Швейцарія.

Бернъ, 28 *Февраля.*

Коммиссія, занимающаяся разсмотрѣніемъ федераціоннаго акта, единодушно приняла то основаніе, что права и свобода должны быть признаны Швейцарскимъ Союзомъ. Монастыри, по примѣру всѣхъ другихъ учрежденій, должны быть подчинены власти Кантоновъ. Въ самой хартіи союза должно быть сказано, что евангелическое и католическое вѣроисповѣданія обезпечиваются на равнѣ.

ryzkiego, gdy władza uczty reformistowskiéj zabroni. Król sam, i nikt zapewne, nie przewidywał w téj chwili, na czém się to poruszenie zakończy.

— *Morning-Chronicle* ogłosił, że wolny dowóz zboża i mąki wszelkiego rodzaju, dozwolony uchwałą przeszłego parlamentu, jako też tymczasowe zawieszenie prawo o żegludze, przestały obowiązywać od 1 b. m., a tém samém poprzednie cła wchodowe i dawniejsze prawo o żegludze weszło znowu w wykonanie.

— W City obiega wieść o wystąpieniu Lorda Russell; mówią także, że Sir Robert Peel i jego stronnictwo ma się połączyć z terazniejszym gabinetem, aby utworzyć rząd silny. Tę wieść nie uważają za niepodobną.

— Lord Cowley, Sekretarz poselstwa angielskiego w Konstantynopolu, mianowany został pełnomocnym Ministrem przy Związku Szwajcarskim.

Niemcy.

Frankfurt nad Menem, 10 *marca.*

Podług wiarogodnych wiadomości, Sejm Związku Niemieckiego, uważając za rzecz niezbędną przejrzenie ustawy Związkowéj, naradzał się nad wnioskami, które mają być podane w tym celu Rządom Związku. Jednakże przekonał się wkrótce, że aby te wnioski zasłużyć mogły w wyższym stopniu na powszechną pochwałę, należy je roztrząsać wespół z takimi mężami, do Sejmu nienależącymi, którzy posiadają zaufanie ogólne. W skutek tego, Sejm wezwał wszystkie Rządy Związku, aby niezwłocznie przysłały tutaj w tym celu deputowanych, posiadających powszechną ufność.

Xięstwo Nassauskie, 6 *marca.*

Wczoraj ogłoszono w Wisbaden rozkaz J. W. Panującego Xięcia, w którym przystaje na żądania, wynurzone przez Nassauczyków, i przyrzeka je spełnić. Żądania te są: 1) powszechne uzbrojenie ludu; 2) wolność druku; 3) zwołanie Parlamentu Niemieckiego; 4) przysięga wojska na konstytucyą; 5) prawo zgromadzeń; 6) jawność sądów i sądy przysięgłych; 7) ogłoszenie dóbr Xiążęcych za własność narodową; 8) zwołanie drugiéj Izby dla ułożenia nowego wyborczego prawa, zasadzającego się na tém, iż prawo wyborów nie jest przywiązane do pewnego majątku; 9) wolność wyznań.— Dziś otwarte zostały posiedzenia Stanów.

Brunświck, 14 *marca.*

Rozkazem Panującego Xięcia z d. 13 marca, ogłoszone zostały następne postanowienia względem druku: 1) Cenzura zostaje zniesioną; 2) Żaden polityczny dziennik nie może być wydawanym bez osobnego pozwolenia; za treść artykułów odpowiada wydawca lub typograf, a jeden z nich powinien zawsze umieszczać swój podpis; niedopełnienie tych przepisów pociąga za sobą konfiskatę. 3) Nadużycia prassy mają być sądzone podług istniejących kryminalnych ustaw.

— Drugim rozkazem, tegoż dnia wydanym, Stany krajowe zwołane zostały na dzień 25 kwietnia. Stanom tym przełożone będą następujące projekta do prawa: a) o porządku wexlowym i sprawach ztąd wynikających; b) o wolności druku; c) o jawności rozpraw Stanowych; d) o jawności obrad municypalnych; e) o jawności ustnych rozpraw sądowych, tudzież o sądach przysięgłych w sprawach kryminalnych. Oprócz tego przełożony będzie Stanom projekt ogólnego uzbrojenia całego kraju.

Drezno, 13 *marca.*

Król Jego Mość uwolnił większą część swoich Ministrów. (*P. P.*)

Szwajcarya.

Bern, 28 *lutego.*

Kommissya zajmująca się rewizyą aktu federacyjnego, przyjęła jednozgodnie tę zasadę, że prawa i swobody Kantonów przez Związek Szwajcarski gwarantowane być mają. Klasztory, jak wszelkie inne korporacye, pozostają pod władzą Kantonalną. W saméj ustawie Związkowéj ma być wyrzeczoném, że wyznawanie religii ewangelickiéj i katolickiéj we wszystkich Kantonach zarówno jest gwarantowane.

— Форортъ Бернскій издалъ циркуляръ ко всѣмъ контонамъ слѣдующаго содержанія: Состояніе Европы требуетъ, чтобы Швейцарія приняла съ самаго начала рѣшеніе, предписываемое ей обстоятельствами и естественнымъ положеніемъ, именно сохранять строжайшій нейтралитетъ. Въ слѣдствіе этого въ кантонахъ должно избѣгать всего, что можетъ нарушить это правило. Для поддержанія сего правила кантоны приглашаются привести въ надлежащее состояніе все, относящееся до ихъ матеріяльнаго и личнаго вооруженія. Они приглашаются также поддерживать право убѣжища, издавна признаваемое Швейцаріею. Съ одной стороны должно, слѣдовательно, обезоруживать бѣглецовъ, приходящихъ сюда изъ иностранныхъ владѣній, оказывая имъ впрочемъ всякую защиту, а съ другой должно также наблюдать, чтобы изъ швейцарскихъ владѣній не были предпринимаемы ни какія предпріятія противъ сосѣднихъ государствъ, нарушающія спокойствіе. Форортъ рѣшилъ вмѣстѣ съ тѣмъ сдѣлать заемъ въ 3,300,000 фр., и притомъ произвести его, надѣясь на патріотисмъ, въ самой Швейцаріи, считая по пяти на сто.

— Княжество Нешательское не могло, къ сожалѣнію, воспротивиться потрясенію, произведенному въ этомъ, сосѣднемъ съ Франціею, маломъ владѣніи тамошнимъ насильственнымъ переворотомъ. Мы уже писали вкратцѣ о происшедшихъ тамъ безпорядкахъ. Существующее правительство было низвергнуто революціонною партіею, и замѣщено временнымъ, радикальнымъ правленіемъ. 26-го Февраля вечеромъ, тотчасъ по полученіи извѣстій изъ Парижа, произошло въ Ла-Шо-де-Фонѣ революціонное движеніе, которому тамошній военный начальникъ не могъ воспротивиться. Мятежъ распространился вскорѣ на Локль и Валь-де-Траверъ. Подъ впечатлѣніемъ такихъ событій, Нешательскій государственный совѣтъ рѣшилъ, что сопротивленіе невозможно, и что должно ограничиться мѣрами для защиты достоянія. 1-го Марта революціонныя толпы вступили въ Нешатель, свергли существующее правительство, и учредили временное правленіе. (*С. П.*)

Италія.

Римъ, 17 *Февраля*.

Его Святѣйшество принялъ прошеніе министра внутреннихъ дѣлъ, монс. Амичи, на счетъ увольненія его отъ должности, и на его мѣсто назначилъ то же духовнаго, вице-президента государственнаго совѣта, монс. Пентини.

— Въ свѣдущихъ кругахъ изображаютъ нынѣшнее положеніе вещей слѣдующимъ образомъ: Папа призвалъ къ себѣ П. Вентуру и другаго ученаго богослова изъ Іезуитскаго ордена, и спросилъ ихъ: можетъ ли совѣсть его допустить дарованіе уложенія? Оба отвѣчали, что это ничему не мѣшаетъ, потому что до Сикста V Церковная Область была управляема уложеніемъ. Права церкви нисколько отъ этого не терпятъ. Затѣмъ Папа созвалъ консисторію, въ которой, изъ 34-хъ кардиналовъ, только трое или четверо подали голоса противъ развитія основнаго государственнаго закона (для чего и была назначена коммиссія); остальные же были единогласно въ пользу сего предложенія. Замѣтили, что всѣ разошлись въ веселомъ расположеніи духа.

— Гражданская гвардія удостоилась получить почетное право совершать службу въ папской передней. И потому дворянская гвардія переведена будетъ въ почетную переднюю, а гражданская гвардія займетъ ея мѣсто.

— Князь Тортонія подарилъ Его Святѣйшеству прекрасный загородный домъ; Папа учредилъ тамъ воспитательное заведеніе для 500 чел. бѣдныхъ сиротъ. Папа ежедневно отправляется туда на прогулку; это любимое его развлеченіе.

20 *Февраля*.

Папа рѣшилъ назначить повѣреннаго въ дѣлахъ при аѳинскомъ дворѣ. До-сихъ-поръ между правительствомъ церковной области и Греціею не было никакой дипломатической связи; но участіе, возбуждаемое этимъ новымъ королевствомъ, заставило Пія IX-го войти въ сношенія съ аѳинскимъ дворомъ.

— Коммиссія для составленія хартіи занимается ежедневно, въ присутствіи Его Святѣйшества, съ 8 часовъ

— Kanton Rządzący (Bernu) wydał okolnik do wszystkich Kantonów następującéj treści: „Położenie Europy wymaga, aby Szwajcarya przedewszystkiem zajęła stanowisko, jakie jéj wskazują stosunki i naturalne jéj położenie, to jest stanowisko najściślejszéj neutralności. W Kantonach zatém unikać należy wszystkiego, coby tę zasadę naruszyć mogło. Dla utrzymania téj zasady wezwane są Kantony, aby przywiodły do należytego stanu wszystko to, co się ściąga do ich materyalnego i osobistego uzbrojenia. Prawo udzielania przytułku dla obcych, oddawna przyznane Szwajcaryi, ma być zachowane. Z jednéj strony zatém, wychodzcy przybywający z krajów zagranicznych, mają być natychmiast rozbrojeni; przyczém udziela się im wszelka opieka; z drugiéj zaś czuwać należy nad tém, aby z granic Szwajcaryi nie były przedsiębrane żadne zabiegi, naruszające, spokojność przeciw krajom sąsiednim. Jednocześnie Kanton Rządzący uchwalił zaciągnienie pożyczki w summie 3,300,000 fr., która, jak można sądzić, po patryotyzmie mieszkańców, ma się zrealizować w saméj Szwajcaryi, na procent po 5 od sta.

— Xięstwo Neufchâtel nie mogło, na nieszczęście, oprzeć się wstrząśnieniu, jakie w tém niewielkiém, z Francyą graniczącém państwie, sprawiła tameczna gwałtowna rewolucya. Doniesioném już było w krótkości o zaszłych tam zaburzeniach. Istniejący rząd został obalony przez stronnictwo rewolucyjne, a miejsce jego zajął rząd tymczasowy radykalny. Dnia 26 lutego, niezwłócznie po otrzymaniu wiadomości z Paryża, zaszły w La-Chaux-de Fonds poruszenia rewolucyjne, którym tameczny naczelnik nie mógł się oprzeć. Rokosz rozszerzył się natychmiast w Losle i Val de Travers. Pod wpływem takich wypadków, Rada Stanu w Neufchâtelu postanowiła, że opór jest niepodobny, i że potrzeba ograniczyć się przedsięwzięciem środków dla obrony własności. Dnia 1 marca, bandy rewolucyjne wkroczyły do Neufchâtelu, obaliły rząd istniejący i zaprowadziły rząd tymczasowy. (*P. P.*)

Włochy.

Rzym, 17 *lutego*.

Ojciec św. przyjął prośbę Ministra spraw wewnętrznych, Mons. *Amici*, o uwolnienie go od tych obowiązków, i w miejsce jego mianował także duchownego Wice-Prezesa Rady Stanu, Mons. *Pentini*.

— W dobrze zawiadomionych towarzystwach, wystawiają w następujący sposób obecne położenie rzeczy: Papież wezwał w tych dniach do siebie Ojca *Ventura* i drugiego uczonego teologa z zakonu Jezuitów, i zapytał ich: zali może bez obrazy sumienia nadać ustawę Kościelnemu Państwu? Obaj odpowiedzieli, że sumienie nic temu nie przeszkadza, gdyż do czasów Syxtusa V, Państwo Kościelne było rządzone ustawą, i że prawa Kościoła bynajmniéj przez to nie ucierpią. W skutek tego, Papież zwołał wczoraj Konsystorz, na którym, z 34 Kardynałów, trzech tylko czy cztérech głosowało przeciwko rozszerzeniu granic zasadniczego prawa krajowego, (ku czemu też wyznaczona została Komissya): wszyscy zaś inni oświadczyli się na korzyść tego wniosku. Uważano, że wszyscy członkowie Konsystorza rozeszli się w nader wesołem usposobieniu ducha.

— Gwardya obywatelska otrzymała właśnie prawo honorowe pełnienia służby w przedpokoju Papiezkim. Gwardya przeto szlachecka (*nobile*) przeniesie się do honorowego przedpokoju, a gwardya obywatelska zajmie jéj miejsce.

— Xiążę Torlonia darował Ojcu św. piękną willę; Papież założył tam Instytut wychowania dla 500 biédnych sierot. Codziennie udaje się tam na przechadzkę, i to jest jego najulubieńszą rozrywką.

Dnia 20 *lutego*.

Papież postanowił mianować sprawującego interessa przy dworze Ateńskim. Dotąd między Państwem Kościelném a Grecyą nie było żadnych dyplomatycznych stosunków; atoli żywy interess, jaki to nowe królestwo obudza, skłonił Piusa IX wejść w stosunki z dworem Ateńskim.

— Kommissya ustawowa pracuje codzień od godz. 8-éj z rana do 2-éj po południu, w obecności samego Papieża.

утра до 2 по полудни. Къ первоначальному числу ея членовъ, присовокупленъ еще кардиналъ Вицарделли.

— Римскій муниципалитетъ положилъ построить, въ честь Пія IX, на свой счетъ, огромное зданіе для помѣщенія бѣдныхъ.

Туринъ, 29 Февраля.

Въ жур. *Italia*, отъ 24 Февраля, извѣщаютъ, что Піемонтъ продолжаетъ свои вооруженія. Въ Туринѣ приготовляютъ каждый день милліонъ патроновъ; въ Алессандрію посланы 3,000 бомбъ; въ Генуѣ вооружаютъ форты, въ особенности съ западной стороны; призваны къ оружію два новые разряда рекрутъ, и 20,000 ружей перевезены изъ Генуи въ Алессандрію.

— Сегодня обнародовано во всей Ломбардіи военное право, которому подвергаются политическія преступленія.

— По извѣстіямъ изъ Генуи, отъ 24 Февраля, всѣ караулы въ городѣ Пармѣ и въ тамошнемъ герцогскомъ дворцѣ єданы австрійскимъ войскамъ, которыя, прибыли туда изъ Кремоны, по вызову герцога.

Модена, 20 Февраля.

Здѣсь обнародовано военное право, отдѣльныя постановленія котораго согласны съ обнародованными въ Ломбардіи.

— Всѣ Іезуиты, изгнанные изъ сардинскаго королевства, приняты въ Модену.

Do pierwotnéj liczby jéj członków, dodany jeszcze został Kardynał *Vizzardelli*.

— Municypalność Rzymska postanowiła, dla uczczenia Piusa IX, wybudować swoim kosztem ogromny gmach na pomieszczenie ubogich.

Turyn, 29 lutego.

W dzienniku *Italia*, pod d. 24 lutego, donoszą, iż uzbrojenia w Piemoncie postępują czynnie. W Turynie co dzień przygotowują milion ładunków; do Alessandryi posłano 3,000 bomb; w Genui uzbrajają warownie, szczególniéj z zachodniéj strony; wezwano do broni dwa nowe zaciągi rekrutów, i 20,000 sztuk karabinów przewieziono z Genui do Alessandryi.

— W całéj Lombardyi ogłoszone zostało prawo wojenne na wszystkie przestępstwa polityczne.

— Podług wiadomości z Genui, wszystkie warty w m. Parmie i w tameczym pałacu xiążęcym, poruczone są wojskom Austryackim, które przybyły z Kremony, na wezwanie Xięcia.

Modena, 20 lutego.

Ogłoszone tu zostało prawo wojenne, którego pojedyncze postanowienia, podobne są do ogłoszonych w Lombardyi.

— Wszyscy Jezuici, wygnani z Królewstwa Sardyńskiego, znaleźli przyjęcie w Modeńskiem.

Испанія.

Мадритъ, 29 Февраля.

26-го числа поутру правительство получило извѣстія изъ Парижа объ отреченіи Короля Лудовика-Филиппа. Тотчасъ обнаружилось впечатлѣніе, произведенное этими событіями на обѣ партіи, модерадовъ и прогрессистовъ на которыя раздѣляется конгрессъ. Восторгъ, съ которымъ министры и умѣренная партія приняли Италіянскіе перевороты, замолкъ предъ потрясеніями сосѣдней страны. На другой день по утру во французское посольство прибылъ курьеръ изъ Байонны, съ извѣстіемъ объ учрежденіи республиканскаго правленія. Съ этой минуты господствуетъ между умѣренными величайшее смущеніе, между тѣмъ какъ прогрессисты предаются надеждѣ, что всѣ проекты ихъ теперь исполнятся. Привыкнувъ подражать французскимъ революціонерамъ, они рѣшились дать тоже реформистскій банкетъ. Умѣренные выказываютъ притворное безстрашіе.

— Въ самомъ началѣ вчерашняго засѣданія конгресса, президентъ совѣта министровъ, генералъ Нарваэзъ, предложилъ проектъ закона, уполномочивающій правительство принять чрезвычайныя мѣры по случаю нынѣшнихъ европейскихъ событій. Этимъ закономъ правительство уполномочивается: 1) Въ случаѣ надобности отмѣнить на время законъ о личныхъ обезпеченіяхъ; 2) взимать налоги и расходовать суммы согласно съ утвержденнымъ бюджетомъ; 3) въ случаѣ надобности употребить на чрезвычайныя издержки до 200 милліоновъ реаловъ. Это уполномоченіе имѣетъ силу въ промежутокъ времени между нынѣшнимъ и будущимъ засѣданіями Кортесовъ. Нѣтъ сомнѣнія, что большинство конгресса утвердитъ права, требуемыя правительствомъ; но въ прогрессистскихъ газетахъ считаютъ эти мѣры вызовомъ, сдѣланнымъ націи.

— Королева Христина до того поражена была французскими событіями, что ей должны были открыть кровь. Напротивъ же Королева Изабелла постоянно посѣщаетъ, переодѣтая маскированные балы.

— Правительство отправило третьяго дня начальника жандармовъ, князя Охумеда, съ двумя адъютантами, во Францію, для того чтобы привезти сюда герцогиню Монпансіерскую, если бы сего потребовали обстоятельства.

— Всѣ пребывающіе здѣсь въ отпуску офицеры, получили предписаніе отправиться въ свои полки. Говорятъ, что правительство намѣрено собрать при-пиренейской границѣ армію въ 50,000 чел. (*С. П.*)

Hiszpania.

Madryt, 29 lutego.

Dnia 26 rano, Rząd otrzymał wiadomość z Paryża o abdykacyi Króla Ludwika Filipa. Wpływ tego wypadku objawił się natychmiast w obu stronnictwach (Moderadów i Progressistów), na które rozdziela się Kongress. Uniesienie, z jakiem Ministrowie i stronnictwo Umiarkowanych powitali rewolucye włoskie, zamilkło przed wstrząśnieniem sąsiedniego kraju. Nazajutrz, przed południem, przybiegł do poselstwa francuzkiego goniec z Bajonny, z wiadomością o ustanowieniu rządu Rzeczypospolitéj. Od téj chwili pomiędzy Umiarkowanymi panuje największe przerażenie, podczas gdy Progressiści oddają się nadziejom, że wszystkie ich zamiary spełnione teraz zostaną. Nawykli naśladować we wszystkiem francuzkich rewolucyonistów, i oni także postanowili wyprawić reformistowską ucztę. Moderadzi okazują udaną nieustraszność.

— Na samym początku wczorajszego posiedzenia Kongressu, Prezes Rady, Jenerał Narvaez, przełożył projekt do prawa, upoważniający Rząd do użycia nadzwyczajnych środków, z powodu teraźniejszych wypadków w Europie. Przez to prawo, Rząd ma być upoważnionym: 1) W razie potrzeby zawiesić na czas pewny prawo wolności osobistéj; 2) wybierać podatki i rozporządzać niemi według utwierdzonego budżetu; 3) w razie potrzeby użyć na nadzwyczajne wydatki, do 200 mil. realów. Upoważnienie to ma się rozciągać na cały przeciąg czasu między niniejszem a przyszłem zgromadzeniem Kongressu. Niema wątpliwości, że większość w Kongressie uchwali rzeczone prawo, którego rząd się domaga; ale progressistowskie dzienniki uważają je za rękawicę rzuconą narodowi.

— Królowa Krystyna tak została przerażona wypadkami francuzkiemi, że jéj dwa razy krew puścić musiano. Przeciwnie młoda Królowa Izabella nie przestaje się bawić, i odwiedza przebrana publiczne bale maskowe.

— Rząd wysłał onegdaj naczelnika żandarmeryi, Xięcia Ahumeda, z dwóma adjutantami do Francyi, dla przywiezienia tu Xiężny Montpensier, jeżeliby tego okoliczności wymagały.

— Wszyscy bawiący tu za urlopami oficerowie, otrzymali rozkaz udania się do półków swoich. Słychać, że rząd zamyśla ustanowić nad granicą Pirenejską korpus z 50,000 ludzi. (*P. P.*)

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 19-го Марта 1848 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*